

[Albrechtsen]

Jeg synes, det især er vigtigt fra dansk side at understrege, at der skal lægges et stærkt politisk pres på USA fra vesteuropæisk side for at få USA til at standse sabotagen af Contadorprocessen. Når Contadorprocessen ikke indtil nu har kunnet føre til resultater, er det jo USAs skyld. Nicaragua f.eks. har accepteret, at der ikke må ske nogen militær fremmed indblanding i området, at fremmede militære personer og installationer og våben osv. skal trækkes ud. Men USA vil ikke acceptere det fredsgrundlag, der faktisk havde været mulighed for at gennemføre, fordi USA selvfølgelig forbeholder sig sin adgang til at bruge sine egne militære midler i området. Derfor vil USA ikke gennem protokoller tiltræde noget, som afskærer USA fra at bruge marinekorpsset i området også i fremtiden. Det er det pres, Danmark politisk skal lægge på USA, og det synes jeg også i vid udstrækning udtrykkes gennem dagsordenen.

Jeg kunne godt have ønsket mig, at der i dagsordenen var en understregning af, at bistanden skulle øges også gennem gavebistand. Jeg kunne også godt have ønsket mig, at der var en klar, udtrykkelig støtte til modstandsbevægelserne bl.a. i El Salvador og Guatemala, men det er ikke punkter, som i dag vil få VS til at fremsætte sit eget dagsordensforslag. Vi anser det dagsordensforslag, som er fremsat, for at være tilstrækkeligt til at kunne betegnes som et væsentligt fremskridt, og derfor støtter vi det som sagt.

Jeg vil slutte med at sige, at en af de ting, som man også kan støtte – og jeg vil opfordre partierne her i salen til at støtte det – er den fredsmarch, som skandinaviske kvinder har taget initiativ til at der nu skal være i Mellemamerika. Jeg håber, at ordførerne for partierne i anden runde måske benytter lejligheden til at give udtryk for deres støtte til denne fredsmarch.

Kofod-Svendsen (KrF):

Jeg vil gerne begynde med at takke udenrigsministeren for en både grundig, saglig og afbalanceret besvarelse. Den var ikke alene deskriptiv, men havde også flere operative elementer, og jeg var både enig i analysen og i de operative dele.

Jeg vil som udgangspunkt for det, jeg kommer ind på i denne forespørgselsdebat,

tage udgangspunkt i nogle af de synspunkter, der kommer frem, bl.a. i den amerikanske offentlighed, gennem de amerikanske medier.

Hvad er det, man flere steder finder understreget i de amerikanske medier og også gennem flere politikere i kongressen? Ja, det er, at Reaganadministrationen bygger sin Mellemamerikapolitik på alt for forenkledede præmisser. Overalt hvor der forekommer kritik og folkelig modstand imod de lokale magthavere, som regel stærkt højreorienterede hel- eller halvmilitære diktaturer, oligarkier à la Somoza, ses kritikken som inspireret af lokale kommunister støttet af Sovjetunionen og Cuba.

Selv om dette utvivlsomt er en del af forklaringen på den stigende sociale og politiske uro i området, er det en almindelig udbredt opfattelse i de amerikanske medier og i kongressen, at den kommunistiske og sovjetisk-cubanske indblanding og dermed trussel mod USAs interesser i området overdrives af Reaganadministrationen, og at modstanden imod de lokale magthavere dels har et politisk set meget bredere fundament, dels i sig selv udspringer i ofte utålelige økonomiske og sociale forhold i disse lande. Det har jo i århundreder været karakteristisk bl.a. i disse lande, at den økonomiske og politiske magt har været koncentreret på relativt få familier, og at disse har haft et snævert interessefællesskab med militæret. Forsøg på jordreformer og andre sociale og økonomiske reformer er af samme grund stødt på voldsom modstand fra magthavernes side, ja, er ofte blevet slået brutalt ned ved militærets hjælp. Det er relativt få gange, det er lykkedes at indføre et civilt styre af moderat og reformvenligt tilsnit. Forsøgene på liberalisering af det økonomiske og sociale liv er som oftest strandet på højrekræfternes og militærets modstand. Jeg mener, at kun i Costa Rica har der for alvor været en udvikling i gang, hvor relativt moderate politiske kræfter har vundet fodfæste, har kunnet sikre en vis politisk stabilitet og sociale og økonomiske reformer i vor forstand. Som udenrigsministeren var inde på, er det dér, situationen har været mest optimistisk.

USAs naturlige interesse for udviklingen i dette område har fået skiftende administrationer til at forsøge at påvirke udviklingen i en USA-gunstig retning. Problemet for USA har været, at man nødvendigvis har måttet